

Pla d'austeritat econòmica i d'enfortiment de les prioritats de Govern

MESURA DE GOVERN

Plenari del Consell Municipal

18/06/2010

Índex

01	Introducció	33
02	Context econòmic municipal	44
03	Objectiu de la mesura i principals eixos d'actuació	99
04	Descripció de les actuacions	1040
Eix 1.	Racionalització en les estructures municipals	1040
1.1	Racionalització en l'àmbit de l'estructura política	1040
1.2	Racionalització de l'estructura organitzativa	1040
Eix 2.	Contenció de la despesa no prioritària	1111
2.1	Ajust a la despesa per compra de béns i serveis	1111
2.2	Ajust als convenis i subvencions	1111
Eix 3.	Recalendarització de les inversions	1212
3.1	Paralització de projectes	1212
3.2	Reperiodificació d'inversions	1212
Eix 4.	Enfortiment de les prioritats de Govern	1212
4.1	Reactivació econòmica	1212
4.2	Atenció a les persones	1313
4.3	Convivència, Seguretat i Neteja a l'espai públic	1313

01

Introducció

La present Mesura de Govern dona compliment a les obligacions legals establertes per les altres Administracions Públiques de l'Estat dins de l'àmbit de la reducció del dèficit públic així com estableix tot un seguit de mesures d'austeritat pressupostària i racionalització de la despesa pública impulsades pel Govern Municipal.

Com és conegut, la inestabilitat financera internacional, el context de recessió econòmica global i la caiguda del sector de la construcció, entre d'altres raons, han arrossegat al nostre país a una situació econòmica delicada i difícil que ha portat als Governos a dur a terme mesures que han fet que les finances públiques es deteriorin fortament.

Per tal de pal·liar aquest deteriorament i assolir una recuperació econòmica sòlida, el Govern Central va aprovar el "Plan de Estabilidad y Crecimiento 2010-2013" així com, entre d'altres, un Acord Marc amb la Comissió Nacional d'Administració Local sobre sostenibilitat de les finances públiques 2010-2013 en el que es preveia una senda de dèficit per al conjunt de les Entitats Locals amb la finalitat que totes les administracions públiques es sumessin a l'esforç de reducció del dèficit públic.

En compliment d'aquest Acord Marc sobre sostenibilitat, l'Ajuntament disposa d'un Pla econòmic financer per al període 2010-2013, aprovat pel Ple de l'Ajuntament de 23 de desembre de 2009, i posteriorment per la Direcció General de Política Financera i Assegurances de la Generalitat de Catalunya segons resolució de 27 de gener de 2010, el qual permet continuar complint amb els objectius de mandat i executar els compromisos del Pla d'Acció Municipal i Pla d'Inversions Municipals 2008-2011, així com recuperar l'equilibri financer, en termes de la Llei General d'Estabilitat pressupostària, a l'exercici 2013.

El pla d'ajust econòmic i d'enfortiment de les prioritats que es presenta situa l'Ajuntament en un escenari d'acompliment de les noves previsions establertes pel govern de l'Estat, consistents a accelerar, en el 2010 i 2011, la reducció del dèficit públic inicialment previst al "Plan de Estabilidad y Crecimiento 2010-2013".

El Govern municipal es corresponsabilitza amb els objectius de reducció del dèficit amb un pla que preveu garantir el desenvolupament de les inversions prioritàries i totes les polítiques dirigides a la reactivació econòmica, l'atenció a les persones i la convivència a l'espai públic.

Adicionalment, l'Ajuntament haurà d'adaptar el seu Pla Econòmic Financer 2010-2013 aprovat pel Ple de l'Ajuntament el 23 de desembre de 2009.

02

Context econòmic municipal

Les dades que es mostren són consolidades del grup format per l'Ajuntament de Barcelona i els seus ens dependents (organismes públics i societats mercantils en què participa majoritàriament, amb independència de quines siguin les seves fonts de finançament).

Evolució econòmic - financera de l'Ajuntament de Barcelona 2005-2009

El marc econòmic – financer del Grup Municipal durant els exercicis 2005 a 2009 es pot resumir amb les magnituds següents:

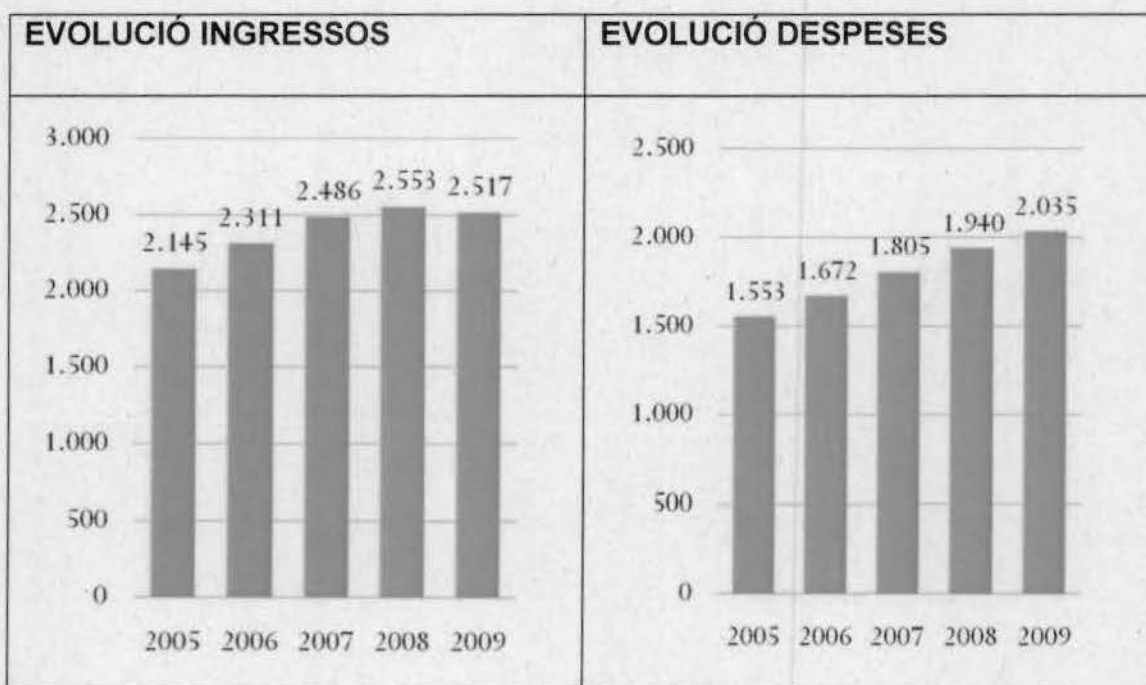
(Milers d'euros)	2005	2006	2007	2008	2009
Ingressos corrents	2.145.233	2.311.060	2.485.986	2.553.410	2.517.465
Despeses corrents	1.553.221	1.672.158	1.805.362	1.940.213	2.035.261
Estalvi brut	592.012	638.902	680.624	613.197	482.204
Ingressos de capital	67.481	135.547	59.232	66.666	320.470
Despeses de capital	566.529	614.872	688.606	745.500	948.611
Inversions netes	499.048	479.325	629.374	678.834	628.141
Superàvit (dèficit)	92.964	159.577	51.250	(65.637)	(145.937)
Deute total a final d'any	1.269.873	1.178.843	1.067.111	927.773	974.358

Ingressos i despeses corrents

En els últims cinc anys, els ingressos corrents han crescut a una taxa anual del 4,1%, mentre que la inflació mitjana anual s'ha situat en un 2,6%. En canvi, l'any 2009 (últim pressupost liquidat), els ingressos corrents es van reduir un 1,4% respecte l'any anterior, arribant als 2.517 milions d'euros. Aquest escenari de reducció d'ingressos, fruit de la desacceleració econòmica i de la menor aportació per transferències de l'Estat, es manté aquest any i la previsió és que es mantingui en els propers exercicis.

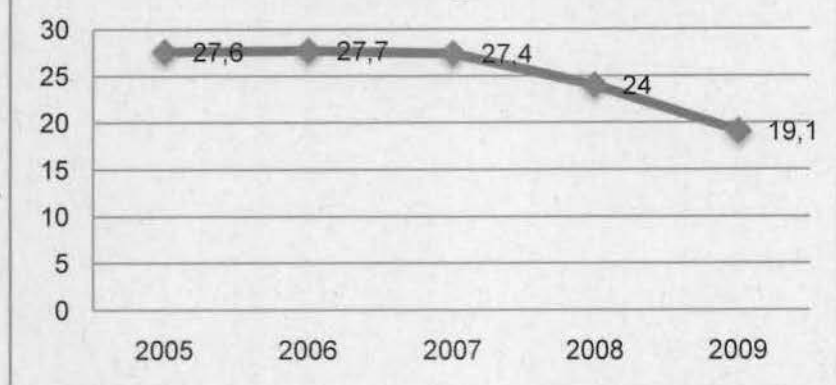
A més, cal tenir present que el 2009 i el 2010 l'Ajuntament de Barcelona no ha modificat els tipus impositius, amb l'objectiu de no augmentar la pressió fiscal sobre el ciutadà en un moment de crisi, i el compromís és mantenir aquesta política de congelació de la pressió fiscal.

Per la seva banda, les despeses corrents han crescut un 6,3% anual, 2,2 punts per sobre dels ingressos corrents. Per grans blocs, un 28% dels recursos s'han destinat als serveis a les persones, que inclou atenció social, educació, cultura, esports i salut pública; cap a una quarta part, al manteniment de l'espai públic; és a dir, manteniment de vies públiques, parcs i jardins de la ciutat, neteja viària i recollida i tractament de residus; i un 18% a seguretat i mobilitat.

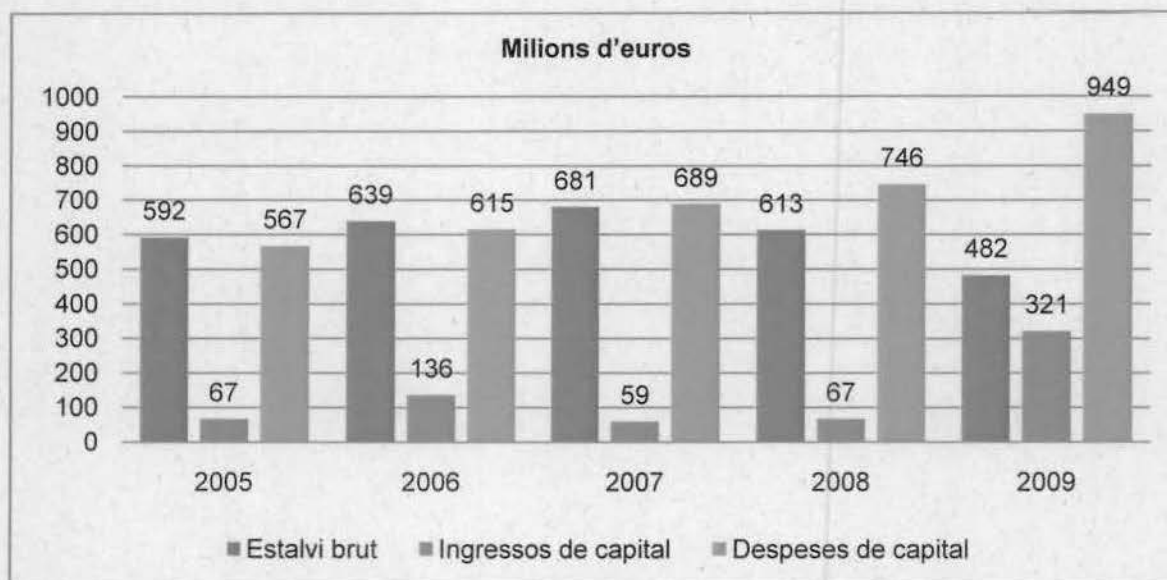
En els darrers anys el grup municipal ha pogut mantenir la seva capacitat de generar estalvi brut, que ha servit per mantenir la seva política inversora. No obstant això, i fruit de la crisi econòmica, aquesta capacitat s'ha reduït, passant d'un estalvi brut sobre ingressos del 28% al 2005 al 19% al 2009.

Estalvi brut sobre ingressos corrents

Inversions

En el període 2005-2009 les despeses de capital consolidades de l'Ajuntament de Barcelona han superat els 3.560 milions d'euros.

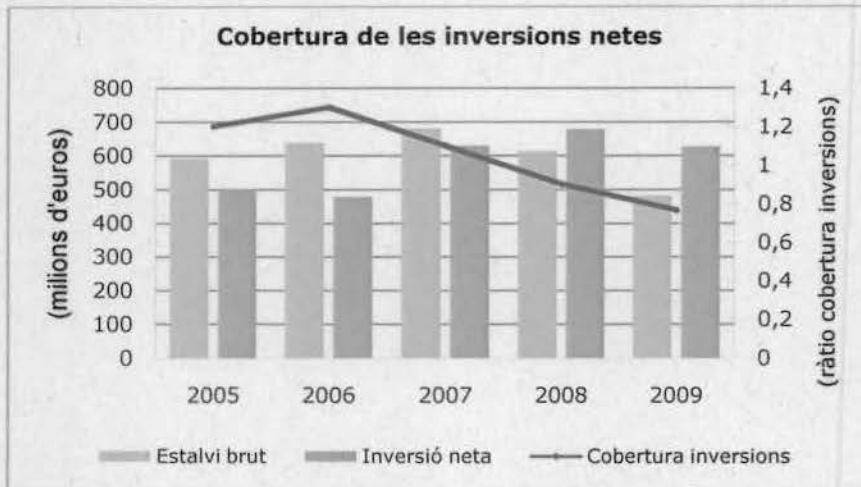

El 88% de les despeses de capital s'ha destinat a inversions directes, i la resta a transferències de capital, principalment a l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM), Barcelona Holding Olímpic, S.A. (HOLSA) i a equipaments culturals.

Així, l'Ajuntament ha mantingut aquest mandat una forta política d'inversió, fet que ha estat i segueix essent clau per a contribuir a dinamitzar l'economia i generar ocupació.

El 82% de les despeses de capital del període 2005-2009 s'ha finançat amb l'estalvi brut generat per les operacions corrents i el 18% restant amb ingressos generats per la gestió d'actius (venda de solars, edificis i sobrants de la via pública, com també venda d'habitatges i locals de negocis) i amb transferències de capital

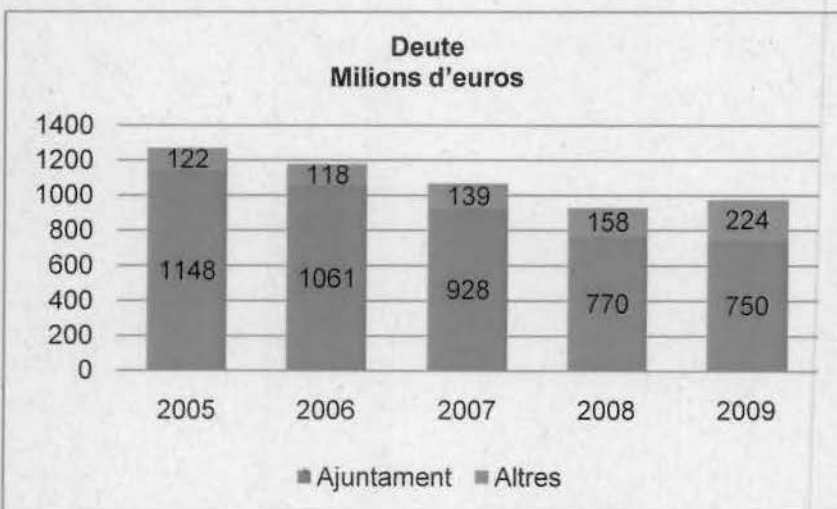
procedents de la Unió Europea, principalment per a projectes mediambientals; de l'Estat, per a equipaments culturals i el Fons estatal d'inversió local; de la Generalitat de Catalunya per a equipaments educatius i per a la Llei de barris; i d'altres organismes i institucions per a la urbanització d'espais públics.

La cobertura d'inversions per al conjunt del període, mesurada com l'estalvi brut sobre les inversions netes, s'ha situat lleugerament per sobre d'1, la qual cosa ha permès alhora reduir el deute consolidat en més del 25%.

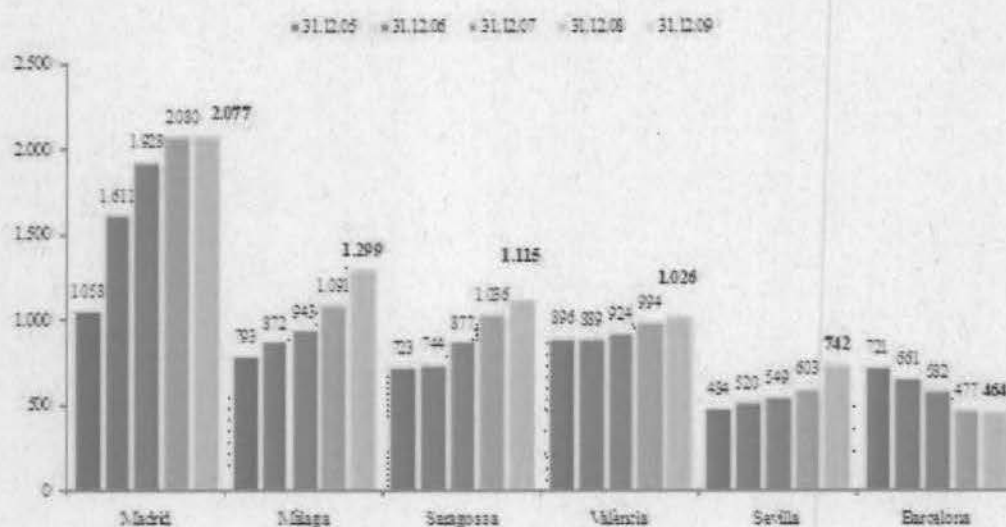
Endeutament

L'evolució de l'endeutament municipal al període 2005-2009 mostra la tendència reductora, tot i que al 2009 l'endeutament consolidat de l'Ajuntament de Barcelona ha augmentat en 46,6 milions d'euros fins a arribar a la xifra de 974,4 milions d'euros.

Amb això, Barcelona és la ciutat menys endeutada entre les grans ciutats espanyoles, amb percentatges de deute no superiors al 60% dels ingressos corrents.

Deute – evolució comparativa per habitant

A 30 d'abril de 2010, la qualificació de crèdit de l'Ajuntament de Barcelona és AA+ estable segons Fitch, Aa1 estable segons Moody's Investors Service i AA amb perspectiva negativa segons Standard & Poor's.

Del conjunt de dades anteriors, es desprèn que el grup municipal té unes finances sanejades. L'estalvi brut generat durant el període 2005-2009 ha permès complir amb els compromisos d'inversió pública, alhora que retornar deute, amb un patró de comportament econòmic-financer que no ha seguit cap de les sis grans ciutats de l'estat espanyol.

03

Objectiu de la mesura i principals eixos d'actuació

La present Mesura de Govern té l'objectiu d'aprofundir en les polítiques de racionalització de les despeses de funcionament, tot mantenint les polítiques de reactivació econòmica, d'atenció a les persones i de convivència a l'espai públic..

En aquest sentit, el Pla d'Austeritat econòmica i d'Enfortiment de les prioritats de Govern que es presenta, descansa en els següents **4 eixos**:

Eix 1. Racionalització en les estructures municipals.

Eix 2. Contenció de la despesa no prioritària.

Eix 3. Recalendarització de les inversions.

Eix 4. Enfortiment de les Prioritats de Govern.

04

Descripció de les actuacions

EIX 1. RACIONALITZACIÓ EN LES ESTRUCTURES MUNICIPALS

El Govern municipal impulsarà les següents accions per tal de racionalitzar les estructures municipals, tant en l'esfera política com en l'administrativa:

1.1 Racionalització en l'àmbit de l'estructura política

A. Reducció de les retribucions:

- Alcalde, regidors i delegats. En aplicació de l'*Acord de la Comissió municipalista de Catalunya en relació a les mesures urgents per reduir el dèficit públic*, subscrit en data 28 de maig del 2010 per la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, s'aplicarà la reducció que en ell es detalla.
- Gerents i direccions d'empreses públiques segons el seu escalat professional, reducció progressiva entre el 10% i el 7%
- Comissionats 10%
- Consellers de districte 10%
- Gerents municipals 8%
- Qualsevol persona que ocupi un dels càrrecs anteriors i que la seva retribució íntegra anual bruta sigui superior a la de l'Alcalde se li aplicarà el mateix percentatge que a aquest.

B. Supressió del 50% de places de Comissionats.

C. Supressió de les Regidories de Nous Usos del Temps i Participació Ciutadana.

1.2 Racionalització de l'estructura organitzativa

- A. Concentració progressiva dels serveis d'administració, gestió econòmica, gestió de recursos humans i contractació de les empreses del grup BIMSA en una direcció única.
- B. Concentració dels serveis de promoció de les empreses dependents del sector de Promoció Econòmica, integrant-los dins de Barcelona Activa.
- C. Supressió de la Gerència Adjunta d'e-Administració i Sistemes d'Informació.
- D. Racionalització dels Serveis Generals de l'Institut Municipal d'Educació.

L'impacte econòmic del conjunt de mesures d'aquest eix, a més de l'ajust de personal preceptiu per la recent legislació de l'Estat, s'estima en un mínim d'entre 7 i 9 milions d'euros per a l'exercici 2010 i entre 14 i 17 milions d'euros per a l'exercici 2011, pendent del càlcul exacte que estant portant a terme les diferents unitats organitzatives.

EIX 2. CONTENCIÓ DE LA DESPESA NO PRIORITÀRIA

L'objectiu del Pla és ajustar les despeses no prioritàries per tal de poder garantir o enfortir aquelles polítiques que en una situació de crisi s'han considerat estratègiques: la reactivació econòmica, l'atenció a les persones i la convivència a l'espai públic. La major part d'aquestes mesures impactaran en el pressupost de l'exercici 2011, l'elaboració del qual s'inciarà en el decurs de les properes setmanes. Aquest conjunt de mesures ha de permetre aturar el deteriorament dels nivells d'estalvi brut i fer front a l'ajust estructural necessari per la caiguda dels ingressos corrents.

Els criteris d'ajust de la despesa seran els següents:

- i. Reducció despesa de comunicació.
- ii. Reducció de cotxes oficials, només per a ús de l'alcalde, els tinents d'alcalde i els presidents de grups municipals.
- iii. Reducció d'actes culturals i esportius: 15% de les despeses del festival Grec, La Mercè, Cavalcada de Reis, Rua de Carnestoltes.
- iv. Ajornament de la posada en funcionament de nous serveis, com el Pla d'Ensenyaments Artístics.
- v. Reducció de les despeses de representació.
- vi. Renegociació, sempre que sigui possible, de contractes clau de despesa.

2.1 Ajust a la despesa per compra de béns i serveis (capítol II)

A. Districtes:

- 5% reducció despesa.

B. Sectors:

- 15% reducció despesa.
- No afecta: Acció Social, Prevenció, Seguretat i Mobilitat, Promoció Econòmica i Educació.

2.2 Ajust als convenis i subvencions

A. A ens municipals: 15% reducció transferència (excloent capítol 1).

B. Subvencions i convenis amb entitats: 15% de reducció.

No afecta els sectors establerts com a prioritàris.

L'impacte econòmic del conjunt de mesures d'aquest eix s'estima en un mínim de 72,7 milions d'euros, que es produirà fonamentalment al pressupost de l'exercici 2011.

EIX 3. RECALENDARITZACIÓ DE LES INVERSIONS

El Govern municipal proposa la paralització de determinats projectes d'inversió i la reperiodificació de les inversions previstes pels exercicis 2010 i 2011

3.1 Paralització de projectes

Es paralitzen totalment inversions relatives als següents projectes a llarg termini:

- Edifici Ona Corporatiu, amb una inversió estimada de 107 milions d'euros.
- Zoo Mari, amb una inversió estimada de 250 milions d'euros.
- Castell Montjuïc, amb una inversió estimada de 70 milions d'euros.

3.2 Reperiodificació d'inversions

La impossibilitat d'accedir, per part de les entitats locals i els seus ens dependents que formin part del sector d'Administracions Públiques, al crèdit públic o privat a llarg termini, en qualsevol de les seves modalitats, per finançar inversions, així com la impossibilitat de substituir operacions de deute preexistents des de l'1 de gener de 2011 fins a 31 de desembre de 2011 obliga a reperiodificar les inversions previstes pels anys 2010 i 2011, ajornant-ne algunes i anticipant-ne d'altres.

D'acord amb el Pla Econòmic i Financer 2010-2013 aprovat pel Consell Plenari el 23 de desembre del 2009 i ratificat per la Generalitat de Catalunya el 27 de gener del 2010, a l'exercici 2011 es preveia un nou endeutament de 400.000.000 € i unes operacions de capital (Inversions reals i Transferències de capital) de 641.743.400 €.

El Govern, per tal d'aconseguir que el nou endeutament de l'exercici 2011 sigui de 0 €, planteja desplaçar a l'any 2012 una part de les operacions de capital previstes (138,6 milions d'euros, equivalents a un 20% de les operacions de capital previstes a l'exercici 2011) i anticipar a l'exercici 2010, mitjançant una modificació del pressupost municipal d'aquest exercici, una part de l'endeutament i de les operacions de capital previstes per a l'any 2011 (240 milions d'euros).

L'impacte econòmic del conjunt de mesures d'aquest eix s'estima en 565,6 milions d'euros, dels quals 427 corresponen a projectes d'inversió que es paralitzen i 138,6 corresponen a projectes d'inversió que es recalendarien.

EIX 4: ENFORTIMENT DE LES PRIORITATS DE GOVERN

4.1 Reactivació econòmica

- A. Reforç de les plataformes públic – privades.
- B. La Zona Franca com a nou eix de negocis i indústria del coneixement.
- C. Aposta pels programes destinats a l'FP.
- D. Es contractaran 2.500 persones aturades en plans d'ocupació, es formaran més de 6.000 persones aturades en sectors estratègics de futur i s'orientarà professionalment més de 20.000 persones aturades.
- E. Nou model de Noves Cases per a Nous Oficis, ampliant com a mínim en un 20% el número de places per a joves menors de 25 anys. Orientació professional als estudiants de 4rt d'ESO. S'oferirà orientació per a l'ocupació al 80% dels joves aturats.

- F. Creació de la nova incubadora al 22@, amb 4.000 m2 per a noves empreses innovadores.
- G. Simplificació administrativa per a l'activitat econòmica.
- H. Es mantenen els compromisos d'inversió en mercats.
- I. Potenciar el programa "Do it in Barcelona" que aglutinarà escoles de negoci, centres de recerca i entitats vinculades a l'emprenedoria, amb nous serveis d'atracció i acompanyament al talent.
- J. Acció econòmica exterior en 10 grans destinacions, desplegant la xarxa de Consolats de Mar a Nova York, Silicon Valley, Ciutat de Mèxic, París, Londres, Berlín, Brussel·les, Sao Paulo, Xangai i Istanbul.
- K. Creació de la plataforma de la marca "Barcelona/World".
- L. Pla Estratègic Metropolità.
- M. Nova centralitat econòmica a La Sagrera.

4.2 Atenció a les persones

- A. Es desplegarà el Nou Model de Serveis Socials Bàsics (més professionals i nova xarxa de centres de serveis socials).
- B. El Servei d'Atenció Domiciliària, s'incrementarà.
- C. El servei de teleassistència continuarà creixent i arribarà aquest any a 50.000 usuaris.
- D. Polítiques de suport a persones i famílies que a causa de la crisi es troben amb dificultats.
- E. Aplicació íntegra de les Accions Prioritàries del Programa d'Acció Social contra la Pobresa

- Increment dels programes de cobertura de necessitats alimentàries.
- Increment del fons públic de pisos de lloguer destinats a persones amb dificultats.
- Augment de la capacitat d'atenció dels programes laborals de Barcelona Activa destinats a persones en risc d'exclusió.
- Més ajuts econòmics a les famílies (beques-menjador, activitats d'estiu...).
- Desplegament del Programa de Centres Oberts d'Infància i Adolescència.
- Més equipaments i serveis d'atenció a persones sense sostre.

4.3 Convivència, Seguretat i Neteja a l'espai públic

- A. Incorporació de 250 nous agents de la Guàrdia Urbana l'any 2010.
- B. Augment del 10% dels recursos i efectius en la neteja i recollida d'escombraries.
- C. Millores en l'enllumenat de la ciutat.
- D. Ple desplegament de la policia de proximitat en tots els barris.
- E. Modernització tecnològica i qualitat dels recursos de la Guàrdia Urbana.
- F. Reforç del baldeig a tota la ciutat, especialment a Ciutat Vella i les zones de més afluença de gent.
- G. Ple desplegament de la nova contracta de neteja, amb gairebé 2.000 milions fins l'any 2017.